

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 26/3-014427

Chișinău

26 aprilie 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor*), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.237/2023.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Justiției.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română - 1 filă) ;
2. Proiectul de lege (în limba română - 10 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (12 file);
4. Avizele recepționate în procesul avizării (38 file);
5. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (66 file);
6. Raportul de expertiză anticorupție (9 file);
7. Analiza de impact în procesul de fundamentare (12 file).

Secretar general adjunct
al Guvernului

Roman CAZAN

Ex: E.Grosu
Tel.022250274

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>116</u>		
" <u>26</u> "	<u>04</u>	20 <u>23</u>
Ora _____		

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.237

din 26 aprilie 2023

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor)

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor).

Prim-ministru

Contrasemnează

DORIN RECEAN

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

Ministrul finanțelor

Veronica Sirețeanu

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea unor acte normative
(îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare
și răspundere disciplinară a procurorilor)**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – În anexa la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 194-196, art. 637), cu modificările ulterioare, la poziția „Președinte, membru al Consiliului Superior al Procurorilor cu activitatea de bază în Consiliu” se completează cu cuvintele „inspector din Inspekția procurorilor”.

Art. II. – Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69-77, art. 113), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În tot cuprinsul legii, cuvintele „Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor” la orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele „Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor” la forma gramaticală corespunzătoare.

2. În tot cuprinsul legii, cuvintele „Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor” la orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele „Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor” la forma gramaticală corespunzătoare.

3. La articolul 6 alineatul (3) litera a), după cuvintele „cu Constituția” se introduc cuvintele „jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului,”

4. Articolul 18:

alineatul (2) se completează cu cuvintele „și reputație ireproșabilă”

alineatul (3) se completează cu cuvintele „care verifică întrunirea condițiilor prevăzute la alin. (2).”

5. Articolul 23 alineatul (2):

după cuvântul „candidații” se introduc cuvintele „și în cadrul procedurii de evaluare a performanțelor, procurorii”;

litera c) se abrogă;

litera f) se abrogă.

6. Articolul 27¹:

alineatul (2) se abrogă;

alineatul (3) se abrogă;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Interimatul funcției încetează de drept la numirea în funcție a învingătorului concursului organizat de Consiliul Superior al Procurorilor în condițiile art. 24 din prezenta lege. Interimatul funcției nu poate dura mai mult de 6 luni.”

7. La articolul 29 alineatul (2), cifra „4” se substituie cu cifra „5”.

8. Articolul 38:

litera a) se completează cu textul „prevăzute la art. 6 alin. (3) din prezenta lege”;

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) nerespectarea din motive imputabile procurorului și fără să existe o justificare rezonabilă a dispozițiilor legale privitoare termenele de îndeplinire a acțiunilor de procedură ori întârzierea în efectuarea acestora;”

la litera c), cuvintele „pentru soluționarea oricărei chestiuni” se substituie cu textul „fie pentru soluționarea unor cereri, pretinderea sau acceptarea rezolvării intereselor personale sau ale altor persoane, fie în scopul obținerii de foloase necuvenite;”;

litera e) se abrogă;

la litera f), cuvintele „prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de etică al procurorilor” se substituie cu textul „sau prestigiului Procuraturii;”;

se completează cu litera f¹) cu următorul cuprins:

„f¹) încălcarea Codului de etică al procurorilor;”.

9. Articolul 40:

la alineatul (1), textul „1 an” se substituie cu textul „2 ani”;

la alineatul (2), textul „3 ani” se substituie cu textul „5 ani”, iar după textul „art. 38 lit. e¹” se introduce textul „dacă a dus la una dintre consecințele prevăzute la art. 2007 alin. (1) lit. c) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002.”

10. La articolul 43 alineatul (1) litera e), cuvintele „care au dus” se substituie cu cuvintele „dacă au dus”.

11. La articolul 50 alineatul (3), după cuvintele „a reprezentanților acestora” se completează cu cuvintele „citați în mod legal”.

12. Articolul 52 se abrogă.

13. Articolul 54:

la alineatul (2), cifra „24” se substituie cu cifra „12”;

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Delegarea se dispune ținând cont de motivele pe care se întemeiază propunerea delegării, specializarea procurorului, situația funcțiilor ocupate, a funcțiilor vacante sau temporar vacante și a celor care urmează a deveni vacante atât la procuratura de la care se solicită delegarea cât și la cea unde se propune delegarea, datele statistice din ultimele 12 luni privind volumul de lucru și încărcătura efectivă pe procuror. Procurorul poate fi delegat, doar dacă întrunește condițiile necesare numirii în funcția de procuror în procuratura în care urmează a fi delegat.”

14. La articolul 55 alineatul (5), cuvântul „preia” se substituie cu cuvintele „revine în”.

15. La articolul 69:

la alineatul (1), cifra „13” se substituie cu cifra „10”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Procurorul General este membru de drept în Consiliul Superior al Procurorilor.”

16. Articolul 70 alineatul (1) se completează cu litera u) cu următorul cuprins:

„u) exercită alte atribuții prevăzute de lege.”.

17. La articolul 71 alineatul (1):

cifra „4” se substituie cu cifra „2”;

se completează cu o propoziție cu următorul cuprins:

„Președintele Consiliului Superior al Procurorilor nu poate fi reales.”

18. La articolul 73 alineatul (1), cifra „4” se substituie cu cifra „6”, iar cuvântul „consecutiv” se exclude.

19. Articolul 76:

alineatul (1) se completează cu literele k)-m) cu următorul cuprins:

„k) în caz de absență nemotivată la mai mult de trei ședințe consecutive sau de la cinci ședințe în decursul unui an calendaristic;

l) în caz de dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;

m) în cazul nedeunerii declarației de avere și interese personale sau refuzului de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;”

se completează cu alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Membrul Consiliului Superior al Procurorilor în privința căruia a fost pornită urmărirea penală pentru infracțiuni care se pedepsesc cu închisoarea este suspendat din funcție de către Consiliul Superior al Procurorilor, cu votul majorității membrilor Consiliului. Dacă vinovăția nu a fost probată sau dacă a fost pronunțată o sentință de achitare ori de încetare a procesului penal pe motiv de reabilitare, suspendarea din funcție încetează.”

se completează cu alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) La încetarea mandatului membrului Consiliului Superior al Procurorilor ales din rândul procurorilor, în condițiile alin. (1) lit. a), b), c), e) și h), acestuia i se acordă funcția deținută până la detașare dacă aceasta este vacantă sau, cu consimțământul său, i se acordă o funcție echivalentă sau altă funcție de procuror vacantă, cu excepția funcției de procuror șef.”

20. Articolul 77:

la alineatul (7), cuvintele „toți membrii prezenți în ședință” se substituie cu cuvintele „președintele ședinței”;

21. Articolul 81 alineatul (1), cuvintele „și a colegiilor sale” se substituie cu cuvintele „a colegiilor sale și Inspecției procurorilor.”.

22. Articolul 82:

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor;”

litera b) se abrogă;

se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) Inspecția procurorilor.”

23. Articolul 83:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor este constituit din 9 membri, după cum urmează:

a) 6 sunt aleși de Adunarea Generală a Procurorilor din rândul procurorilor, dintre care unul ales din rândul procurorilor Procuraturii Generale, unul din rândul procurorilor procuraturilor specializate și patru din rândul procurorilor procuraturilor teritoriale;

b) 3 sunt aleși de către Consiliul Superior al Procurorilor, prin concurs public, din rândul reprezentanților societății civile.”;

se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:

„(1¹) Colegiul de disciplină și etică este constituit din 7 membri, după cum urmează:

a) 5 sunt aleși de Adunarea Generală a Procurorilor din rândul procurorilor, dintre care unul ales din rândul procurorilor Procuraturii Generale, unul din rândul procurorilor procuraturilor specializate și trei din rândul procurorilor procuraturilor teritoriale.

b) 2 sunt aleși de către Consiliul Superior al Procurorilor, prin concurs public, din rândul reprezentanților societății civile.

(1²) Din componența colegiilor nu pot face parte Procurorul General, adjuncții Procurorului General și procurorii-șefi ai procuraturilor specializate.”;

la alineatul (2), prima propoziție va avea următorul cuprins:

„Sunt considerați aleși membri ai Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor primii 6 procurori și, respectiv, membri ai Colegiului de disciplină și etică primii 5 procurori care au acumulat cel mai mare număr de voturi la Adunarea Generală a Procurorilor.”;

la alineatul (4), cuvintele „și au promovat evaluarea integrității în modul și condițiile stabilite pentru candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor.” se exclud;

la alineatul (7), după textul „art. 76” se completează cu textul „sau la numirea în una din funcțiile menționate la alin. (1²).”

la alineatul (11), ultima propoziție va avea următorul cuprins:

„Sarcina de lucru a procurorilor, membri ai colegiului se reduce cu cel puțin 50%. În funcție de volumul și complexitatea activității în cadrul colegiului,

sarcina de lucru a procurorilor poate fi redusă în proporție mai mare, în modul stabilit de Procurorul General.”

se completează cu alineatul (11¹) cu următorul cuprins:

„(11¹) Membrii colegiului beneficiază, pentru fiecare ședință la care participă, de o indemnizație echivalentă cu a zecea parte (1/10) din salariul președintelui Consiliului Superior al Procurorilor, dar nu mai mult decât pentru 4 ședințe pe lună.”

24. La articolul 84 alineatul (5), textul „5 membri ai colegiului.” se substituie cu textul „2/3 din membrii colegiului.”

25. La articolul 85 alineatul (1), cuvintele „de către toți membrii colegiului prezenți la ședință” se substituie cu cuvintele „de către președintele colegiului”, iar propoziția „Hotărârile privind evaluarea procurorilor nu se publică, însă rezultatele evaluării sunt date publicității.” se exclude.

26. Articolul 87 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 87.** Competențele Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor

(1) Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor are următoarele atribuții:

a) examinează dosarele candidaților la funcția de procuror, actele prezentate de către candidați și cele referitoare la candidați;

b) examinează dosarele și actele prezentate de procurorii care solicită numirea în funcția de procuror-șef sau adjunct al procurorului-șef ori promovarea într-o funcție superioară;

c) organizează și desfășoară interviuri cu participanții la concurs;

d) oferă punctaj participanților la concurs;

e) stabilește programul de evaluare a activității procurorilor;

f) examinează dosarele procurorilor supuși evaluării, actele prezentate de către aceștia și actele referitoare la aceștia;

g) organizează și desfășoară interviuri cu procurorii supuși evaluării;

h) adoptă hotărâri motivate cu privire la rezultatele aprecierii candidaților;

i) adoptă hotărâri cu privire la procurorii supuși evaluării;

j) are alte atribuții prevăzute de lege sau de regulamentele aprobate de Consiliul Superior al Procurorilor.

(2) Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor examinează, în termen de cel mult 3 luni, materialele prezentate de secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor.”

27. Articolul 88 se abrogă.

28. Se completează cu articolele 89¹ și 89² cu următorul cuprins:

„**Articolul 89¹.** Inspekția procurorilor

(1) Inspekția procurorilor este un organ din subordinea Consiliului Superior al procurorilor constituit din 9 inspectori, care dispune de autonomie funcțională.

(2) Durata mandatului de inspector este de 6 ani. Inspectorul poate fi numit doar pentru un singur mandat.

(3) În funcția de inspector este numită persoana, aleasă prin concurs public, care întrunește următoarele condiții:

- a) deține diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia;
- b) are o vechime în specialitatea juridică de cel puțin 10 ani;
- c) nu i-a fost, anterior, constatată vinovăția pentru săvârșirea unei infracțiuni;
- d) se bucură de reputație ireproșabilă în condițiile stabilite la art. 20 alin. (2).

(4) Concursul pentru selectarea inspectorilor este organizat de Consiliul Superior al Procurorilor. Procedura de organizare și desfășurare a concursului se stabilește printr-un regulament aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor.

(5) În funcția de inspector nu pot fi numiți procurori în funcție.

(6) Inspecția procurorilor este condusă de către un inspector-șef numit prin concurs organizat de Consiliul Superior al Procurorilor. În lipsa inspectorului-șef sau în cazul imposibilității exercitării de către acesta a atribuțiilor, Consiliul Superior al Procurorilor desemnează un inspector, care asigură interimatul funcției de inspector-șef.

(7) Structura și atribuțiile Inspecției procurorilor sunt stabilite prin regulament aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor, care se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor.

(8) În exercițiul atribuțiilor sale, inspectorii beneficiază de garanțiile de independență și inviolabilitate similare cu cele ale procurorilor.

(9) Inspecția procurorilor are următoarele competențe:

a) efectuează verificarea activității procurorilor și activității organizatorice a procuraturilor;

b) examinează sesizările cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare;

c) se autosesizează cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare;

d) prezintă dosarul disciplinar în fața Colegiului de disciplină și etică, a Consiliului Superior al Procurorilor și a instanțelor de judecată cu dreptul de a contesta în condițiile legii hotărârile pronunțate;

e) efectuează, la solicitarea Consiliului Superior al Procurorilor, verificări privind independența și reputația procurorilor;

f) studiază temeiurile respingerii de către Președintele Republicii Moldova a candidaturii propuse de Consiliul Superior al Procurorilor pentru numirea în funcția de Procuror General, sau după caz, în funcția de Procuror General interimar, cu prezentarea unei note informative Consiliului Superior al Procurorilor.

g) prezintă Consiliului Superior al Procurorilor până la 31 martie a anului în curs raportul anual cu privire la activitatea sa în anul precedent, și care se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor;”

h) are alte atribuții prevăzute de legislație sau regulamentele de activitate.

(10) Inspectorul-șef al Inspecției procurorilor îndeplinește, în principal, următoarele atribuții:

a) conduce și coordonează activitatea inspecției și repartizează sarcinile între inspectori;

b) repartizează aleatoriu sesizările cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare cu respectarea principiului de imparțialitate;

c) examinează sesizările cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinar;

d) examinează cererile de recuzare și abținere a inspectorilor;

e) prezintă raportul anual cu privire la activitatea inspecției;

e) propune Consiliului Superior al Procurorilor planul de verificare a activității organizatorice a procurorilor și procuraturilor;

f) reprezintă inspecția în relațiile interne și cele internaționale;

g) îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege sau de regulamentele Consiliului Superior al Procurorilor.

(11) Volumul, metodele, temeiurile și procedura de verificare a activității procurorilor și activității organizatorice a procuraturilor se aprobă de Consiliul Superior al Procurorilor.

(12) Activitatea inspectorului este supusă evaluării odată la 2 ani de către Consiliul Superior al Procurorilor. Procedura, criteriile și calificativele de evaluare sunt stabilite prin regulament aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor. Inspectorul evaluat negativ se eliberează din funcție în baza hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor.

(13) Condițiile și modul de salarizare a inspectorilor și inspectorului-șef se stabilește conform legislației privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

(14) Asigurarea tehnico-materială a activității inspecției procurorilor se efectuează de Consiliul Superior al Procurorilor în conformitate cu legea bugetului.

Articolul 89². Răspunderea inspectorului din Inspecția procurorilor

(1) Inspectorul poartă răspundere pentru acțiunile sau inacțiunile sale săvârșite în exercitarea mandatului, în conformitate cu prezenta lege și art. 23 din Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică. Inspectorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de 2 ani de la data comiterii abaterii disciplinare.

(2) Procedura disciplinară în privința inspectorului poate fi pornită în baza sesizării inspectorului-șef, a membrului Consiliului Superior al Procurorilor, a membrului Colegiului de disciplină și etică, a procurorului sau a asociației

profesionale a procurorilor. Cerințele de formă și conținut ale sesizării prevăzute la art. 44 se aplică în mod corespunzător.

(3) Constituie abatere disciplinară a inspectorului:

a) imixtiunea în activitatea procurorilor sau intervențiile de orice natură pentru soluționarea unor cereri, pretinderea sau acceptarea soluționării intereselor personale sau ale membrilor familiei altfel decât în limitele prevederilor legislației în vigoare;

b) desfășurarea activităților cu caracter politic;

c) încălcarea, din motive imputabile, a termenelor de examinare a petițiilor aflate în procedură sau încălcarea normelor legislației;

d) încălcarea prevederilor legislației referitoare la obligativitatea depunerii declarației cu privire la venituri și proprietate și a declarației de interese personale;

e) refuzul nejustificat de a îndeplini o atribuție de serviciu;

f) absențele nemotivate de la serviciu, dacă acestea au afectat activitatea inspecției procurorilor;

g) atitudinea nedemnă față de participanți în cadrul procesului disciplinar;

(4) În condițiile legii, inspectorului îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare:

a) avertisment;

b) mustrare;

c) eliberare din funcția de inspector.

(5) Inspectorul este în drept să prezinte explicații pe marginea abaterii disciplinare.

(6) Sancțiunea disciplinară se aplică prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor.

(7) Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor prevăzută la alin. (6) poate fi contestată în condițiile art. 79.

(8) Procedura disciplinară și modalitatea de examinare a abaterilor disciplinare în privința inspectorilor se stabilește printr-un regulament aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor.”

29. La articolul 90, alineatul (4) se abrogă.

Art. III. – Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 441-447, art. 715), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează.

1. La anexa nr. 3, în tabelul 2:

poziția A2024 se exclude;

poziția A2050 se exclude.

2. La anexa nr. 4, în tabelul 1 la compartimentul „Consiliul Superior al Procurorilor” se completează cu pozițiile B..... cu următorul cuprins:

„B..	Inspector-șef din Inspecția procurorilor	108	9,37
B...	Inspector din Inspecția procurorilor, cu vechimea în	106	8,98

	muncă în specialitate juridică de peste 12 ani		
B...	Inspector din Inspekția procurorilor, cu vechimea în muncă în specialitate juridică de la 7 la 12 ani	104	8,62”.

Art. IV. – Articolul 2 alineatul (1) din Legea nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 72, art. 103), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

litera f) va avea următorul cuprins:

„f) Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor”;

litera g) se abrogă.

Art. V. – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. I, art. II pct. 12, pct. 22 modificarea de la art. 82 lit. d), pct. 28 și 29, art. III, care intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării prezentei legi.

(2) Mandatul membrilor Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și a Colegiului pentru evaluarea performanțelor procurorilor încetează de drept.

(3) Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor își începe activitatea odată cu selectarea de către Consiliul Superior al Procurorilor și Adunarea Generală a Procurorilor a tuturor membrilor colegiului.

(4) Procedurile de evaluare a procurorilor aflate în derulare la momentul intrării în vigoare a prezentei legi se suspendă, și urmează a fi reluate de noua componentă a Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor.

(5) Candidații care până la intrarea în vigoare a prezentei legi au depus dosarele pentru participare la concursurile pentru ocuparea funcțiilor vacante de membru al Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și a Colegiului pentru evaluarea performanțelor urmează să confirme în scris, în termen de 10 zile lucrătoare de la data publicării prezentei legi disponibilitatea de a participa la concursul pentru funcția de membru în colegiul nou creat.”

(6) În perioada aplicării Legii nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, suplimentar condițiilor prevăzute la art. 69 alin. (6) și (7) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, candidaților la funcția de membru al Colegiului li se aplică criteriul promovării evaluării integrității

(7) Consiliul Superior al Procurorilor:

a) în termen de 5 zile lucrătoare de la data publicării a prezentei legi va anunța concursul pentru ocuparea funcțiilor de membru, în Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor;

b) în termen de 2 luni de la data publicării a prezentei legi va aproba regulamentul privind procedura de organizare și desfășurare a concursului pentru

funcția de inspector și va organiza concursul pentru numirea în funcție a inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor;

c) în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi va adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta;

d) în termen de până la 3 zile de la finalizarea etapei de înscriere în concurs va transmite spre examinare Comisiei de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, create prin Legea nr. 26/2022 dosarele tuturor candidaților la funcția de membru al Colegiului, și după caz cererile depuse în condițiile alineatului (5);

(8) Modificările de la art. 69 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură intră în vigoare la alegerea tuturor membrilor Consiliului Superior al Procurorilor în condițiile Legii nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.

(9) Mandatul de președinte al Consiliului Superior al Procurorilor în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi se prelungește, prin extindere, până la ocuparea funcției de membru de către succesorul de competență în condițiile Legii nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.

(10) Procuratura Generală:

a) în termen de 2 luni de la data publicării prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta;

b) în termen de 3 luni va organiza transmiterea materialelor și dosarelor cauzelor disciplinare Consiliului Superior al Procurorilor.

(11) Procurorul General în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi va iniția procedura de preavizare a inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor în corespundere cu prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și ale legislației muncii.

(12) Procedurile disciplinare aflate în derulare în cadrul Inspecției procurorilor și termenele de tragere la răspundere disciplinară se suspendă la expirarea a 3 luni de la data publicării prezentei legi și urmează a fi reluate de noua componență a Inspecției procurorilor.

(13) Inspecția procurorilor se consideră funcțională la numirea a cel puțin 4 inspectori.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a
procurorilor)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor*) a fost elaborat de Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

O justiție independentă, imparțială, echitabilă și eficientă constituie baza unui stat de drept. Încrederea în sectorul justiției reprezintă o condiție esențială pentru dezvoltarea cu adevărat a unei societăți democratice în care supremația legii și respectarea drepturilor și a libertăților omului reprezintă valori supreme garantate. Continuă să constituie o prioritate și asigurarea independenței corpului de procurori, și fortificarea capacităților Consiliului Superior al Procurorilor (în continuare – CSP) și a activității colegiilor sale, precum și revizuirea componenței CSP, în special a membrilor de drept, potrivit recomandărilor GRECO. CSP, fiind garantul independenței și al imparțialității procurorilor, trebuie să dispună de totalitatea instrumentelor necesare pentru realizarea sarcinilor sale. În acest sens, urmează a fi revăzut conceptul de funcționare a unor mecanisme care, în prezent, nu constituie parte structurală a CSP (de exemplu, Inspekția procurorilor).

În partea ce ține de asigurarea independenței procurorilor, Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE), în Avizul nr. 9, a stabilit că „independența și autonomia Parchetului este un corolar esențial al independenței sistemului judiciar” și că „tendința generală de consolidare a independenței și autonomiei efective a Parchetului ar trebui încurajată”.

Exercițiul de evaluare extraordinară a anumitor subiecți din sistemul procuraturii nu exclude modificarea măsurilor de eficientizare a mecanismelor ordinare de evaluare a profesionalismului acestora, care trebuie să asigure durabilitatea reformelor în sectorul justiției propuse de Guvern.

Proiectul de lege ce vizează modificarea Legii nr. 3/2016 cu privire la Procuratură (în continuare - Legea nr. 3/2016) și a altor acte normative conexe, intervine în contextul realizării acțiunilor din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025. În principal, proiectul de lege urmărește realizarea acțiunii 1.1.3. *Sporirea independenței sistemului Procuraturii și fortificarea capacităților Consiliului Superior al Procurorilor* care presupune modificarea cadrului legal privind activitatea CSP în partea ce ține de:

- componența Consiliului Superior al Procurorilor;
- durata mandatului (uniformizarea cu durata mandatului CSM);
- reducerea termenului mandatului președintelui CSP în vederea excluderii suprapunerii cu durata mandatului în calitate de membru al CSP;
- echilibrarea nivelului de salarizare a membrilor din rândul procurorilor etc;
- delimitarea clară a atribuțiilor CSP de reprezentare a corpului de procurori și de garant al independenței acestora, inclusiv ce țin de cariera procurorilor, de atribuțiile care revin Procuraturii Generale (procesuale, de administrare, de formulare și implementare a politicilor penale ale statului);
- instituirea mecanismului de contestare a hotărârilor CSP la Curtea Supremă de Justiție, cu excluderea dublului grad de jurisdicție. ”

Și în contextul executării Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2023 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023, Ministerul Justiției și-a propus să realizeze acțiunea 8.19 *Modificarea cadrului normativ în vederea consolidării colegiilor de selecție și evaluare a performanțelor procurorilor* și acțiunea 8.20 *Eficientizarea mecanismelor privind răspunderea disciplinară a procurorilor și activitatea Inspekției Procurorilor*.

În aceste condiții, la baza elaborării proiectului de lege au servit câteva studii efectuate de experții Consiliului Europei, printre care Documentul tehnic intitulat „Revizuirea cadrului legislativ național privind răspunderea disciplinară a procurorilor în Republica Moldova” și „Revizuirea componentei și funcționalității Consiliului Superior al Procurorilor din Republica Moldova”. Nu în ultimul rând, potrivit recomandărilor GRECO din cadrul celei de-a patra runde de evaluare a Republicii Moldova au fost formulate un șir de recomandări în privința procurorilor (recomandările XIV–XVIII), care așa cum se arată în următoarele rapoarte de conformitate din 2019, 2020 și 2022 nu au fost implementate.

Principalele obiective urmărite odată cu elaborarea prezentului proiect de lege constau în:

- consolidarea independenței Inspecției procurorilor și transferarea acesteia din subordinea Procuraturii Generale în cea a CSP;
- comasarea Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și a Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor în vederea consolidării mecanismelor de selecție și evaluare a performanțelor procurorilor;
- revizuirea componentei CSP prin excluderea membrilor *ex officio* în scopul garantării obiectivității, imparțialității și transparenței;

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Fiind o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești, Procuratura contribuie la înfăptuirea justiției, la apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei, ale societății și ale statului prin intermediul procedurilor penale și al altor proceduri prevăzute de lege. De asemenea, *Constituția Republicii Moldova* (în continuare - *Constituția*) stabilește că competențele și modul de organizare și funcționare a Procuraturii se stabilesc prin lege. Prin urmare problemele referitoare la cariera procurorilor trebuie abordate prin prisma art. 125 și 125¹ din *Constituție*. Potrivit art. 125 alin. (3) din *Constituție*, numirea, transferarea, promovarea și demiterea procurorilor ierarhic inferiori se efectuează de către Procurorul General, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor. Totodată, potrivit articolului 125¹ alin. (1) din *Constituție*, Consiliul Superior al Procurorilor este garantul independenței și al imparțialității procurorilor (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 13 din 21 mai 2020, §§ 46, 47).

Pornind de la aceste aspecte prezentăm principalele prevederi ale proiectului de lege.

A. Transferul Inspecției procurorilor din cadrul Procuraturii Generale în subordinea CSP

Potrivit art. 52 din Legea nr. 3/2016, Inspecția procurorilor este o subdiviziune a Procuraturii Generale. Inspecția procurorilor este condusă de un inspector-șef și este subordonată direct Procurorului General. Structura și atribuțiile Inspecției procurorilor sunt stabilite prin regulament aprobat de Procurorul General. Premergător adoptării Legii nr. 3/2016, Comisia de la Veneția în Avizul asupra proiectului Legii cu privire la Procuratură, menționa la pct. 125 că Inspecția procurorilor ar trebui să fie subordonată CSP și nu Procuraturii Generale și recomanda autorilor să revizuiască aceste aspecte la standardele de independență și autonomie.

Potrivit Sondaajului „Percepția judecătorilor, procurorilor și avocaților privind reforma în justiție și combaterea corupției” realizat în 2020 de Centrul de Resurse Juridice din Moldova, mai mult de 37% din procurori consideră că Inspecția Procurorilor trebuie să fie o instituție autonomă în cadrul CSP, iar 27 % din cei intervievați sugerează că inspecția nu este eficientă din motiv că nu are o suficientă autonomie în raport cu Procuratura Generală. Întrebați referitor la cât de bun este mecanismul de tragere la răspundere disciplinară a procurorilor, 34 % din respondenți au catalogat prezentul mecanism, ca fiind neadecvat. Prin urmare, din studiul analizat nu se indică un nivel înalt de încredere în mecanismul de răspundere disciplinară a procurorilor.

Dependența statutară, bugetară și funcțională a Inspecției procurorilor față de Procuratura Generală a fost stabilită odată cu adoptarea Legii nr. 3/2016. Acest mecanism de funcționare generează un șir de probleme legate de lipsa de independență și încredere în obiectivitatea inspectorilor atât timp cât aceștia se subordonează în mod direct Procurorului General, or procedura de evaluare disciplinară trebuie să fie în mod integral sub egida CSP.

În Raportul de asistență tehnică – Moldova Evaluarea guvernantei la nivel de țară, iulie-decembrie 2020, nr. 21/167 realizat de Fondul Monetar Internațional cu referire la mecanismul de răspundere disciplinară a procurorilor se menționa următoarele:

„63. Procedurile disciplinare în privința procurorilor sunt greoaie, în timp ce Inspekția Procurorilor este insuficient de independentă și este subordonată Procurorului General [s.n.]. Reclamațiile și notificările cu privire la potențiale abateri disciplinare sunt înregistrate la CSP și transmise Inspekției Procurorilor, unde se inițiază o cauză disciplinară, numai după aprobarea Procurorului General. Procurorul General, de asemenea, numește și destituie din funcție inspectori și inspectori-șefi și stabilește structura, bugetul și componența Inspekției. Acest control din partea Procurorului General poate duce la autocenzură în cauzele „de mare calibru” și ar trebui eliminat în favoarea unei independente mai mari a funcției disciplinare a procuraturii [s.n.]. În prezent, cauzele disciplinare sunt trimise Colegiului de disciplină al CSP după ce sunt examinate de Inspekție, creând o abordare greoaie, în mai multe etape, pentru a atrage procurorii la răspundere disciplinară, în special având în vedere prescripția de un an pentru abaterile disciplinare. Cadrul pentru procedurile disciplinare ar trebui simplificat, cu o funcție disciplinară independentă care să facă parte din CSP. Organele procuraturii pot, de asemenea, examina solicitarea ca Procurorul General să se abțină de la participarea la votul în CSP asupra deciziilor legate de aplicarea răspunderii disciplinare, promovarea, evaluarea sau alte decizii asupra resurselor umane în privința unor procurori aparte.”

Și experții Consiliului Europei în documentul tehnic „Revizuirea cadrului legislativ național privind răspunderea disciplinară a procurorilor în Republica Moldova” recomandau transferarea Inspekției procurorilor în subordinea CSP și stabilirea acesteia ca o subdiviziune separată.

Drept urmare proiectul de lege propune abrogarea art. 52 și modificarea art. 82 din Legea nr. 3/2016 prin completarea articolului ce reglementează organele din subordinea CSP cu Inspekția procurorilor.

Odată cu reconfigurarea Inspekției procurorilor și oferirea autonomiei în cadrul CSP se impune modificarea statutului personalului respectivei entități. La fel ca inspectori judecătorești se propune ca inspectori procurori să dețină funcții de demnitate publică (în prezent sunt funcționari publici). Respectiv, persoanele care au activat în Inspekția procurorilor subordonată Procuraturii Generale își încetează activitatea, urmînd să partice la concurs, dacă își doresc să ocupe o funcție de demnitate publică în Inspekția procurorilor al CSP.

Având în vedere noua configurație a inspekției, CSP va fi responsabil de organizarea concursului pentru funcția de inspector pentru un mandat de 6 ani ce nu poate fi reînnoit. Dacă potrivit reglementărilor actuale, inspectorul-șef este numit de către Procurorul General din rândul inspectorilor, urmare a modificărilor propuse de proiect, inspectorul șef va fi selectat de către CSP în urma unui concurs public.

Nu în ultimul rînd, odată cu modificarea propusă este necesară și intervenția în Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică. În aceste condiții se impune și modificarea Legii nr. 270/2018 cu privire la sistemul unic de salarizare în sectorul bugetar.

Printre modificările propuse se numără și posibilitatea inspectorilor de a avea acces la materialele dosarului penal aflat în gestiunea procurorului investigat disciplinar. Menționăm că o astfel de prevedere este în vigoare, fiind prevăzută de regulamentul de activitate a inspekției, însă posibilitatea de a accesa materialele unei cauze penale relevante examinării cauzei disciplinare este limitată de acceptul sau chiar indicația Procurorului General. A se vedea și prevederile de la art. 46 alin.(3) din Legea nr. 3/2016. Ne propunem astfel, o echivalare a posibilităților inspectorilor din cadrul inspekției procurorilor cu drepturile inspectorilor-judecătorești prin completarea Legii nr. 3/2016. Transferul Inspekției procurorilor din componența Procuraturii Generale va spori în mod semnificativ independența și obiectivitatea acestui organ în cadrul procedurii disciplinare.

În plus o astfel de configurare a Inspecției procurorilor în cadrul CSP este valabilă în măsura în care și Inspecția judecătorilor este un organ din subordinea Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), care are un rol similar în cazul procedurilor disciplinare inițiate în privința judecătorilor. Autonomia Inspecției judecătorilor din cadrul CSM nu a fost pusă la îndoială de această reglementare și prin urmare nu ar exista motive să apară îngrijorări din acest punct de vedere dacă o măsură similară ar fi adoptată pentru Inspecția procurorilor.

Pentru un plus de claritate a atribuțiilor inspectorilor și a inspectorului-șef după modelul inspecției judiciare, propunem reglementarea în lege a atribuțiilor inspectorului-șef. Astfel, acesta pe lângă atribuțiile ce îi revin de examinare a sesizărilor ce pot constitui abateri disciplinare va avea și anumite atribuții de ordin organizatorico-administrativ.

În ultimii ani, se atestă o creștere exponențială a numărului de sesizări depuse la Inspecția procurorilor. Astfel, pe parcursul anului 2022, conform competenței stabilite în art.52 alin.(6) din Legea nr.3/2016, după înregistrarea prealabilă la CSP, Inspecția procurorilor a examinat 426 de sesizări cu privire la pretinse abateri disciplinare săvârșite de către procurori, ex-procurori și alt personal detașat în procuraturile specializate. Monitorizarea fenomenului în dinamică, a scos în evidență faptul că, cu fiecare perioadă de raport, numărul sesizărilor privind faptele ce pot constitui abateri disciplinare, verificate de Inspecția procurorilor, este într-o continuă ascensiune, iar creșterea procentuală a acestora în raport cu perioada anului 2008 este de 305%. Din cele 426 sesizări înregistrate la Inspecția procurorilor, 25 sesizări au fost restituite autorilor, de către inspectori, din motivul nerespectării condițiilor de formă și de conținut. Ținem să punctăm existența unui număr mare de procurori, care potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 78/2010 reprezintă un efectiv de 720. Raportând spre exemplu numărul de judecători, care potrivit Legii nr. 514/1995 este de 504 unități, Inspecția judecătorilor potrivit Legii nr. 947/1996 este constituită din 7 inspectori. Prin urmare considerăm judicioasă soluția propusă de a majora numărul de inspectori cu 3 unități.

Inspecția procurorilor va fi funcțională dacă în cadrul acesteia vor fi numiți cel puțin 4 inspectori, iar CSP are obligația potrivit legii de a organiza concursul de numire în funcția de inpector în 2 luni din momentul publicării legii.

B. Revizuirea componenței Consiliului Superior al Procuraturii

Art. 125¹ alin. (2) din Constituție stabilește componența CSP. Norma constituțională prevede că Consiliul este constituit, în condițiile legii, din procurori aleși din cadrul procuraturilor de toate nivelurile și din reprezentanți ai altor autorități, instituții publice sau ai societății civile. Constituția nu fixează numărul de membri ai CSP, nici proporția de membri procurori și membri reprezentanți ai altor autorități, instituții publice sau ai societății civile, stipulând doar că procurorii în cadrul CSP constituie o parte importantă. Pe de altă parte, art. 125¹ alin. (2) din Constituție prevede că CSP este constituit în condițiile legii. Astfel, Constituția lasă la discreția Parlamentului stabilirea prin lege a numărului membrilor Consiliului Superior al Procurorilor și a cotei membrilor din rândul procurorilor, cu condiția ca aceștia să constituie o parte importantă.

În HCC nr. 13 din 21.05.2020 Curtea Constituțională a reținut că:

„[...] [F]ormula utilizată de constituentă în articolul 125¹ alin. (2), conform căreia procurorii în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor „constituie o parte importantă”, nu poate fi echivalată cu formula „constituie majoritatea”. Curtea a observat că, în situațiile în care a considerat necesar, constituanta a utilizat expres termenul „majoritatea”, e.g., articolele 59¹ alin. (3), 64 alin. (2), 74 alin. (1), (2), 98 alin. (3), 106 alin. (1), 118 alin. (3), 142 alin. (1) din Constituție. În plus, în Avizul nr. 5 din 19 aprilie 2016 la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Constituției Republicii Moldova (instituția procuraturii), cu referire la instituția Consiliului Superior al Procurorilor, Curtea a reținut că, dacă sunt formate într-un mod echilibrat, spre exemplu, din procurori, avocați și reprezentanți ai societății civile, și dacă sunt independente de alte organe ale statului, asemenea consilii au avantajul de a furniza expertiză în procesul de numire și disciplinare și să-i apere pe procurori cel puțin de

influențele politice; componența Consiliului Procurorilor ar trebui să includă procurori de la toate nivelurile, dar și alți practicieni ai dreptului, precum avocați sau profesori de drept (a se vedea § 30 din Avizul menționat supra).”

Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 include în calitate de obiective consolidarea capacităților CSP-ului, prin, *inter alia*, modificarea componenței consiliului (a se vedea acțiunea nr. 1.1.3). Art. 69 din Legea nr. 3/2016 stabilește componența CSP. Astfel, că în CSP sunt 13 membri dintre care Președintele Consiliului Superior al Magistraturii, ministrul justiției Avocatul Poporului și Procurorul General sunt membri de drept (*ex officio*). Cinci procurori sunt aleși de Adunarea Generală a Procurorilor, iar ceilalți patru membri non-procurori sunt numiți din rândul societății civile de către Președintele Republicii, Parlament, Guvern și Academia de Științe a Moldovei.

În recomandările sale adresate Republicii Moldova, GRECO în cadrul celei de-a patra rundă de evaluare reiterează următoarele: „să se ia măsurile corespunzătoare pentru a se asigura că componența și funcționarea Consiliului Superior al Procurorilor sunt supuse garanțiilor corespunzătoare de obiectivitate, imparțialitate și transparență, inclusiv prin abolirea participării *ex officio* a Ministrului Justiției și a Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii” (§148).

În cel de-al doilea Raport de conformitate, care revizuieste recente modificări constituționale și legislative, GRECO a menționat că „legislația modificată prevede o creștere a numărului de membri ai CSP, prin adăugarea a doi membri *ex officio* (Avocatul Poporului și Președintele Uniunii Avocaților) și un membru desemnat de Guvern. Numărul membrilor non-procurori crește la opt, iar numărul procurorilor aleși de colegii lor este de cinci. În același timp, Ministrul Justiției rămâne membru de drept la fel ca și Președintele Consiliului Superior al Magistraturii, contrar cerințelor din prezenta recomandare GRECO”.

Ministrul Justiției

În ceea ce privește calitatea de membru al ministrului justiției în cadrul CSP, Comisia de la Veneția, în opinia sa *amicus curiae* pentru Curtea Constituțională, a remarcat absența unui standard european strict. Comisia a considerat că, atât timp cât rolul reprezentantului executiv nu este decisiv, o astfel de prezență poate chiar facilita dialogul între diferiții actori ai sistemului, fiind autoritatea responsabilă de elaborarea politicii în domeniul justiției și a sistemului procuraturii. Cu toate acestea, dacă se pune întrebarea dacă este preferabilă calitatea de membru al ministrului justiției, poate fi posibil un răspuns diferit. Conform Constituției, Procuratura este o instituție autonomă în cadrul autorității judiciare. Prin urmare, ministrul justiției nu deține funcții cu privire la înfăptuirea urmăririi penale. Comisia de la Veneția s-a opus, deseori, prezenței miniștrilor justiției în consiliile judiciare. Este dificil de a constata o justificare clară pentru a aplica un standard diferit unui consiliu de procurori, în special într-o țară în care Procuratura este considerată parte a puterii judiciare, ori urmare a procesului de pre-vetting pentru membrii CSP și colegiile acestuia, poate fi justificată o astfel de soluție.

Președintele Consiliului Superior al Magistraturii (CSM)

Odată cu adoptarea de către Parlament a modificărilor constituționale în partea ce ține de reforma sistemului judiciar, art. 122 din Constituție a fost modificat, iar membrii *ex officio* au fost excluși din componența CSM. Dacă înainte de modificările constituționale, Procurorul General făcea parte de drept din componența CSM prin *Legea nr. 120/2021 pentru modificarea Constituției Republicii Moldova* acesta a fost exclus. În niciuna dintre țările analizate, Președintele CSM nu este membru al Consiliului Procurorilor. Și consultanții internaționali în documentul tehnic „*Revizuirea componenței și funcționalității Consiliului Superior al Procurorilor din Republica Moldova*” recomandă ca Președintele CSM să nu mai fie membru de drept al CSP.

Avocatul Poporului

În cel de-al doilea Raport de conformitate, care revizuieste recente modificări constituționale și legislative, GRECO a menționat că „legislația modificată prevede o creștere a numărului de membri ai CSP, prin adăugarea a doi membri *ex officio* (Avocatul Poporului și Președintele Uniunii Avocaților) și un membru desemnat de Guvern. Numărul membrilor non-procurori crește la opt, iar numărul procurorilor aleși de colegii lor este de cinci. În același timp,

Ministrul Justiției rămâne membru de drept la fel ca și Președintele Consiliului Superior al Magistraturii, contrar cerințelor din prezenta recomandare GRECO”.

Comisia de la Veneția în avizul CDL-AD(2021)047 referitor la modificările operate la Legea procuraturii în 24 august 2021 menționa că:

„46. În ceea ce privește Ombudsmanul, este destul de neobișnuit ca un apărător al drepturilor omului să participe la guvernarea sistemului de urmărire penală. Este îndoielnic dacă funcțiile unui membru al CSP sunt compatibile cu mandatul Ombudsmanului. Se pare că, în contextul Republicii Moldova, însuși Avocatul Poporului a refuzat să participe la lucrările CPS. Acestea fiind spuse, Avocatul Poporului, ca figură neutră din punct de vedere politic, poate servi drept arbitru între membrii procurorilor și membrii laici afiliați Guvernului, astfel încât participarea sa la un consiliu al parchetului poate ajuta la evitarea blocajelor.”

Participarea Avocatul Poporului în cadrul CSP nu ar fi compatibilă cu atribuțiile funcției sale. De exemplu, în *Franța*, legea prevede, în mod expres, incompatibilitatea dintre calitatea de membru al Consiliului și funcția de Ombudsman, în timp ce în Slovacia, Ombudsmanul are dreptul de a solicita inițierea unei proceduri disciplinare împotriva procurorilor pentru încălcarea drepturilor și libertăților constituționale. Un astfel de drept pare a fi mai în concordanță cu natura instituției Ombudsmanului decât calitatea de membru al Consiliului.

C. Mandatul membrilor CSP și reducerea mandatului președintelui CSP

Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 include în calitate de obiective consolidarea capacităților CSP-ului, prin, *inter alia*, uniformizarea mandatului CSP la mandatul membrilor CSM și reducerea mandatului președintelui CSP.

Art. 73 alin. (1) din Legea nr. 3/2016 stabilește că mandatul actualilor membri ai CSP este de 4 ani, cu imposibilitatea deținerii a două mandate consecutive. Acest lucru totuși nu exclude posibilitatea ca un membru CSP să dețină două mandate. Prin proiectul de lege se propune majorarea termenului de la 4 la 6 ani, și instituirea interdicției de a deține două mandate de membru al CSP. Această modificare va permite evitarea perpetuării acelorași persoane în cadrul CSP (2 mandate – 12 ani) și va contribui la includerea în cadrul acestuia a unor noi profesioniști în domeniu. O reglementare similară o are și CSM, mandatul membrilor căruia este la fel de 6 ani.

Nu în ultimul rând propunem reducerea mandatului președintelui CSP de la 4 la 2 ani, și introducerea principiului rotației acestei funcții între membrii selectați din rândul procurorilor și a membrilor din rândul societății civile. O reglementare similară este prevăzută și de Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

Pentru clarificarea mecanismului de asigurare a funcționalității CSP, în contextul procesului de pre-vetting efectuat în baza Legii nr. 26/2022, propunem ca mandatul de președinte al Consiliului în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi se prelungește, prin extindere, până la ocuparea funcției de membru de către succesorul de competență în condițiile Legii nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.

De asemenea, proiectul de lege mai prevede și completarea listei de temeuri pentru care survine revocarea mandatului de membru în CSP. Prin urmare așa cum recomandau și experții Consiliului Europei în cele două documente tehnice elaborate, se impune completarea art. 76 alin. (1) din Legea nr. 3/2016. Membrii CSP vor putea fi demisi în caz de absență nemotivată la mai mult de trei ședințe consecutive sau de la cinci ședințe în decursul unui an calendaristic. În virtutea prevederilor de la art. 83 alin. (7) din Legea nr. 3/2016 mandatul membrilor colegiilor încetează în aceleași condiții ca și mandatul membrilor CSP. Or acest lucru este esențial, în contextul Raportului de audit a conformității asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare publice și a patrimoniului public de către Consiliul Superior al Procurorilor în perioada anilor 2018-2022 aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 9/2023. Potrivit recomandării nr. 2.5 formulate de Curtea de Conturi, urmează a se *identifica mecanisme normative optime de*

reglementare a remunerării membrilor Consiliului Superior al Procurorilor și ai Colegiilor din subordine, reprezentanți ai societății civile, în baza unor criterii clare și previzibile, cu indicatori măsurabili, pentru a fi exclusă remunerarea și/sau achitarea de indemnizații nefondată din contul mijloacelor bugetului de stat pentru activități neexecutate.

În aceste circumstanțe considerăm că prin operarea modificărilor la temeiurile de încetare a mandatului de membru în CS și în colegii, acest fapt îi va responsabiliza pe membrii acestor organe de a se prezenta la ședințe și de a fi astfel remunerați pentru munca desfășurată.

D. Comasarea Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor și a Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor

Una din acțiunile propuse de Guvern pentru 2023 o constituie *perfecționarea sistemului de selecție și promovare a judecătorilor și procurorilor prin modificarea cadrului legal în vederea consolidării colegiilor de selecție și evaluare a performanțelor procurorilor.*

În ceea ce privește funcționarea celor două colegii din cadrul CSP, responsabile de selecția și evaluarea performanțelor procurorilor considerăm că, în principiu, atribuțiile exercitate sunt similare. Acest lucru se poate lesne observa în partea în care acestea (atribuțiile) se suprapun după numirea în funcție a procurorilor și în cadrul procedurii de avansare în funcție. Se atestă o dublare de competențe dintre cele două colegii implicate în procesul de selecție și ulterioara promovare în funcție a procurorilor. Astfel, potrivit art. 87 alin. (1) literele a)-f) din Legea nr. 3/2016, Colegiul de selecție examinează dosarele și actele prezentate de procurorii care solicită numirea în funcția de procuror-șef sau adjunct al procurorului-șef ori promovarea într-o funcție superioară, organizează și desfășoară interviuri cu participanții la concurs. Subsecvent, potrivit art. 22 alin. (4) din Legea nr. 3/2016, procurorul în funcție care dorește un transfer sau o promovare poate fi înscris în Registru dacă în ultimii doi ani până la depunerea cererii de înscriere în Registru a fost supus evaluării performanțelor. Procurorul care dorește o numire în funcția de procuror-șef sau de adjunct al procurorului-șef poate fi înscris în Registru dacă în ultimii doi ani până la depunerea cererii de înscriere în Registru a fost supus evaluării performanțelor. Prin urmare, înscrierea procurorului în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante pentru ocuparea unei funcții ierarhic superioară, este condiționată anticipat de obligativitatea evaluării performanțelor procurorilor de către Colegiul de evaluare.

În altă ordine de idei, făcând o analiză a activității colegiilor CSP se atestă că în perioada ianuarie-decembrie 2018, Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor a desfășurat 14 ședințe și a evaluat în mod ordinar și extraordinar 159 de procurori. Din numărul total de 159 de procurori evaluați în 2018, 56 au fost evaluați în mod extraordinar, iar 103 în mod ordinar.

În perioada ianuarie-decembrie 2019 Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor a desfășurat 6 ședințe și a evaluat în mod ordinar 22 de procurori, iar 16 au fost evaluați în mod extraordinar, în legătură cu intenția de a fi înscrși în registrul candidaților la funcțiile vacante de procuror și de participare ulterioară la concursurile pentru cariera de procuror. În 2020, Colegiul de evaluare s-a convocat în 8 ședințe în cadrul cărora au evaluat 71 de procurori în mod extraordinar, iar 20 în mod ordinar. În 2021 au fost organizate 9 ședințe în cadrul cărora au fost evaluați 95 de procurori.

În plan comparativ, Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor în 2018 s-a convocat în 16 ședințe în cadrul cărora au fost supuși procedurii de selecție 112 procurori, în 2019: 9 ședințe și selectați 60 de candidați, în 2020: 8 ședințe și selectați 76 de candidați; în 2021: 6 ședințe și selectați 35 de candidați. Se atestă astfel că pe parcursul anilor 2018-2021 numărul ședințelor în fiecare an este în descreștere reprezentând o medie de mai puțin de o ședință pe lună. Prin urmare, rezonabilitatea și oportunitatea creării unui colegiu unic cu competențe în domeniul selecției și evaluării procurorilor este determinată de dinamica activității, sporirea eficienței și a randamentului activității membrilor colegiului, specificul similar al activității acestora, precum și necesitatea optimizării cheltuielilor.

De asemenea, menționăm că în contextul mecanismului de evaluare externă, ce conține trei faze de evaluare a integrității (pre-vetting, evaluarea integrității judecătorilor și candidaților la

funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, vettingul judecătorilor și procurorilor) ca exercițiu unic, aplicat o singură dată, se planifică ca noul Colegiu să efectueze în viitor evaluarea procurorilor care nu vor nimeri sub incidența evaluării externe. Astfel, Colegiul de evaluare urmează a fi împuternicit să evalueze procurorii respectivi conform criteriilor de integritate etică și financiară. În context, la etapa promovării proiectului legii privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor va fi ajustat și cadrul normativ conexe acestui domeniu.

Abrogarea literei c) din art. 23 alin. (2) din Legea nr. 3/2016 intervine în contextul în care vechimea în funcția de procuror nu poate fi catalogat ca un criteriu veritabil de evaluare a performanțelor procurorului. În momentul participării la un concurs pentru o funcție vacantă de procuror pentru care este necesară o anumită experiență, vechimea în funcție de procuror constituie o condiție de participare la concurs. În mod similar, acest criteriu de evaluare a fost exclus și din cadrul evaluării judecătorilor, modificare promovată în noul proiect de lege cu privire la selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor. Vechimea în muncă nu este un indicator determinant și obiectiv în aprecierea profesionalismului, or, aceasta reprezintă o perioadă de timp, care curge indiferent de voință, de străduință și de profesionalismul procurorului.

Abrogarea literei f) din art. 23 alin. (2) din Legea nr. 3/2016 a fost determinată de faptul că procurorilor din țară, din cauza amplasării neuniforme a instituțiilor de învățământ, nu li se asigură condiții egale de acces la acestea. De exemplu, un procuror care activează în mun. Chișinău, are posibilitatea de a desfășura activitate didactică și științifică în mai multe instituții superioare de învățământ, iar un procuror care activează în or. Briceni nu are asemenea posibilitate.

În contextul realizării exercițiului de evaluare externă a candidaților la funcțiile de membri în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, subiecți ai Legii nr. 26/2002 sunt și membrii/candidații din colegiile Procuraturii. Astfel, urmare a constituirii noului Colegiu de selecție și evaluare a procurorilor (prin camasarea Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și a Colegiului pentru evaluarea performanțelor), Comisia de evaluare urmează să supună evaluării integrității etice și financiare doar candidații care vor manifesta interes pentru a rămâne în cursă pentru o poziție în noul colegiu creat, or, urmare a reorganizării respectivele colegii (la care au candidat) nu vor mai exista. În acest sens, în dispozițiile finale ale proiectului se va preciza:

„Candidații care până la intrarea în vigoare a prezentei legi au depus dosarele pentru participare la concursurile pentru ocuparea funcțiilor vacante de membru al Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și a Colegiului pentru evaluarea performanțelor urmează să confirme în scris, în termen de 5 zile lucrătoare zile de la data publicării prezentei legi disponibilitatea de a participa la concursul pentru funcția de membru în colegiul nou creat.”

E. Revenirea în funcția deținută anterior numirii în calitatea de membru la CSP

Procurorii aleși în cadrul CSP sunt detașați din funcția de procuror pe întreaga perioadă de activitate, însă acest lucru nu presupune faptul că funcția deținută anterior de aceștia le este păstrată la încheierea mandatului. Posibilitatea procurorilor de a-și relua activitatea de bază în funcția de unde au fost detașați reprezintă un lucru comun pentru statele europene. De altfel, în Croația, membrii procurori sunt în concediu din funcția de bază pe durata mandatului acestora, dar pot fi repartizați din nou în funcție la expirarea mandatului.

În Italia, la încheierea mandatului, foștii membri ai CSM, care au fost detașați la Consiliu, revin la funcțiile și pozițiile lor de bază, chiar dacă nu există locuri vacante (anche in sovrannumero) pe funcția respectivă. În primul an de la încetarea mandatului, foștii membri ai Consiliului nu pot candida la funcția de șefi de birou (totuși, aceștia pot reveni în funcții de conducere, inclusiv șefi de birou, pe care le dețineau înainte de numirea în Consiliu).

În prezent, la expirarea termenului pentru care procurorul a fost detașat în CSP, acesta își va desfășura în continuare activitatea în orice funcție de procuror vacantă, la alegerea sa, cu excepția funcției de procuror șef pentru o perioadă de șase luni. În opinia noastră incertitudinea revenirii în funcția de procuror cu limitările impuse de lege constituie o formă de limitare a independenței procurorilor în contextul în care aceștia sunt subordonați în linie ierarhică Procurorului General. Nu

în ultimul rând în opinia experților internaționali acest aspect poate avea repercusiuni asupra carierei procurorilor care, eventual nu au fost pe aceeași linie cu Procurorul General în cadrul CSP.

Atât consultanții internaționali cât și membrii CSP au recomandat asigurarea unei stabilități a funcțiilor procurorilor detașați.

Deși procurorii nu se bucură ca și judecătorii de principiul inamovibilității funcției sale se propune și modificarea art. 76 alin. (4) din Legea nr. 3/2016 în sensul în care la expirarea termenului pentru care a fost detașat, procurorului i se acordă funcția deținută anterior până la detașare sau, cu consimțământul său, i se acordă o altă funcție echivalentă sau o altă funcție de procuror vacantă, cu excepția funcției de procuror-șef așa cum este și în prezent, întrucât aceasta se ocupă doar prin concurs. În mod cert, în imposibilitatea acordării procurorului detașat a funcției deținute anterior acestuia i se acordă o funcție echivalentă celei deținute până la detașare. Aici ne referim de exemplu la procurorii șefi a căror mandat este de 5 ani, iar înghețarea funcției sale nu este o soluție viabilă pentru organizarea activității/administrației procuraturii. De aceea se propune ca la încetarea detașării dacă funcția mai este vacantă, procurorul șef o poate prelua pe durata care i-a mai rămas din mandatul său complet de 5 ani. În caz contrar persoanei i se oferă o altă funcție de procuror șef vacantă. De asemenea, pentru garantarea ocupării funcțiilor vacante de procuror care necesită anumite condiții speciale pentru exercitarea funcției, propunem ca în momentul selectării unei funcții vacante, procurorul care fusese detașat trebuie să dețină competențele necesare ocupării funcției pentru care optează. De exemplu pentru selectarea funcției de procuror în cadrul direcției de cooperare internațională din cadrul PG acesta trebuie să cunoască o limbă de circulație internațională. De acest aspect, urmează a ține cont atât Procurorul General cât și CSP în procesul de numire în noua funcție.

F. Procedura disciplinară

Sistemul răspunderii disciplinare privind procurorii este reglementat în mod specific de Legea nr. 3/2016 și Regulamentele adoptate de Procuratura Generală, precum și de CSP. Procedura disciplinară se aplică nu doar procurorilor în funcție, inclusiv Procurorului General, ci și celor care și-au încetat raporturile de serviciu. În general, un procuror poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de 1 an de la data comiterii abaterii disciplinare. Cu toate acestea, în cazul comiterii unei abaterii disciplinare în activitatea procesuală, termenul de tragere la răspundere disciplinară este de 3 ani de la data comiterii abaterii respective. Actualmente, termenul general de prescripție pentru tragerea la răspundere disciplinară a procurorilor este de 1 an și cu titlu de excepție 3 ani. Acest termen este unul relativ scurt, mai ales în raport cu mai mulți factori care creează riscul împlinirii termenului de prescripție înainte de a trage persoana la răspundere disciplinară:

- actuala procedură disciplinară, care s-a dovedit a fi una anevoioasă;
- volumul mare de lucru al inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor.

În aceste condiții propunem majorarea termenului de tragere la răspundere disciplinară a procurorilor la 2 ani, cu păstrarea termenului special de prescripție de 3 ani pentru încălcările de ordin procedural.

Articolul 38 din Legea nr. 3/2016 prevede șapte tipuri de abateri disciplinare, respectiv:

- a) îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu;
- b) neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept;
- c) imixtiunea ilegală în activitatea unui alt procuror sau intervențiile de orice natură pe lângă autorități, instituții sau funcționari pentru soluționarea oricărei chestiuni;
- d) împiedicarea intenționată, prin orice mijloace, a activității Inspecției procurorilor;
- e) încălcarea gravă a legii;
- e¹) savârșirea, în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, a unor acțiuni sau inacțiuni prin care, cu intenție ori din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale unor persoane fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale cu privire la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte;

f) atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de etică al procurorilor.

g) încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale.

Deși Comisia de la Veneția la momentul analizei proiectului de lege cu privire la procuratură, care avea să devină Legea nr. 3/2016 a considerat că circumstanțele în care procurorii pot fi sancționați erau formulate, în general, în mod clar și neechivoc, Comisia și-a exprimat îngrijorarea cu privire la caracterul vag al unora dintre acestea. În special, acestea au vizat formularea abaterilor de la punctele b) și c) de mai sus. În forma adoptată, aceste două abateri au fost modificate puțin. Cu toate acestea, ele rămân incerte cu privire la abaterile acoperite. De asemenea, există neclarități privind sensul sintagmelor „îndeplinire necorespunzătoare” de la punctul a) și „gravă” de la punctul e). Astfel pentru a reduce într-un anumit mod incertitudinea unor temeuri de tragere la răspundere disciplinară, ne propunem modificarea literei a), b), c) și abrogarea literei e) din art. 38 din Legea nr. 3/2016.

Se propune și modificarea art. 40 și 43 din Legea nr. 3/2016 în coraport cu aplicabilitatea literei e¹ de la art. 38. Astfel, litera e¹ va avea o aplicabilitate generală, putând fi înaintate sesizări de orice subiect prevăzut de art. 43, fără a mai fi limitat de existența unei condamnări la CtEDO pentru a iniția procedura de regres. În acest context unicele prevederi speciale se referă doar la termenul special de prescripție și la subiectul special de sesizare a abaterii disciplinare care sunt condiționate de survenirea unei consecințe de la art. 2007 din Codul civil. Astfel, litera e¹ din art. 38 va putea fi invocată de fiecare dată dacă prin săvârșirea de către procuror a unei acțiuni sau inacțiuni au fost încălcate drepturile persoanelor fizice sau juridice garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale cu privire la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

O noutate în cadrul procedurii disciplinare o constituie excluderea etapei în care membrul raportor al Colegiului de disciplină și etică a procurorilor urmează să preia raportul inspecției procurorilor și să-l prezinte Colegiului. Având în vedere prevederile privind calitatea unui membru al Colegiului de a acționa în calitate de raportor și în absența unui rol activ prevăzut pentru un inspector, este evident faptul că acesta din urmă – în pofida rolului său în investigație – nu se ridică la nivelul rolului de procuror disciplinar.

Prin proiectul de lege propunem ca responsabil de prezentarea în fața Colegiului a raportului cu privire la procedura disciplinară intentată în privința unui procuror să fie în competența inspectorului responsabil din cadrul Inspecției. Acest aspect, este reglementat în noul art. 89¹ din Legea nr. 3/2016.

Potrivit Regulamentului Colegiului de disciplină și etică există o prevedere normativă pentru CSP de a examina contestațiile împotriva hotărârilor Colegiului în termen de o lună de la înregistrarea acestora. De asemenea, CSP este supus cerinței normative ca procedura disciplinară să fie derulată „de regulă” în termen de șase luni de la depunerea sesizării, cu excepția termenului de treizeci de zile aplicabil atunci când procurorul vizat a depus o cerere de demisie, când a fost emis un ordin de demitere sau când cazul implică acțiunile sau inacțiunile sale care afectează drepturile și interesele legitime ale unei alte persoane.

G. Numirea adjuncților Procurorului General

Considerăm că prerogativa discreționară la alegerea efectivă a adjuncților Procurorului General urmează să aparțină Procurorului General, iar rolul CSP urmează să se rezume la aprecierea întrunirii cerințelor legale de către adjuncții Procurorului General sub aspectul întrunirii condiției prevăzute la art.18 alin.(2) privind experiența în funcția de procuror.

În acest context, reținem că, potrivit pct.76 din Decizia de inadmisibilitate nr. 149 din 30 septembrie 2021, Curtea Constituțională a iterat: „Adjuncții Procurorului General sunt numiți de acesta, fără concurs, pe baza încrederii personale. De asemenea, împreună cu Procurorul General, aceștia sunt conducători ai Procuraturii, iar în cadrul procesului-penal au statut de procurori ierarhici ai tuturor procurorilor, cu excepția Procurorului General.”

Subsecvent, potrivit art.12 alin. (1) din Legea 3/2016 cu privire la Procuratură, „(1) Procurorul General și adjuncții acestuia, conform competențelor stabilite, sânt conducători ai Procuraturii. [...]”

Rațiunea alegerii adjuncților Procurorului General de către Procurorul General pe baza încrederii personale cu implicarea în acest exercițiu a CSP doar sub aspectul constatării întrunirii condiției privind experiența în funcția de procuror, este justificată și derivă din necesitatea asigurării unei sinergii între conducătorii Procuraturii care împreună urmează să realizeze într-un mod pozitiv sarcinile și obiectivele instituționale, pentru a atinge cele mai înalte rezultate.

4. Fundamentarea economico-financiară

Prezentul proiect implică cheltuieli financiare suplimentare din contul bugetului public național.

Toate motivele intervențiilor la capitolul finanțare din cadrul bugetului de stat au fost analizate în Analiza de fundamentare a impactului actului normativ anexată la prezentul proiect de lege.

Cheltuielile aferente modificărilor ce vizează Inspecția procurorilor:

Pentru transferarea din cadrul PG în cadrul CSP a Inspecției procurorilor va fi necesară transmiterea liniei de buget de la o instituție la alta, în mărime de 2.225,2 lei. În plus pentru transferul Inspecției de la PG la CSP vor fi necesari aproximativ 1302378.00 lei, pentru asigurarea logistică a inspecției (calculatoare, imprimante, mobilier, mașină de serviciu etc.). Nu în ultimul rând majorarea numărului de inspectori așa cum am arătat mai sus cu încă trei unități va necesita cheltuieli suplimentare în mărime de 735.455 lei.

Având în vedere că aceste cheltuieli suplimentare implică finanțare de la bugetul de stat, cheltuieli care nu au fost prevăzute în cadrul bugetar pe termen mediu, se propune intrarea în vigoare peste 3 luni de la data publicării prezentului proiect de lege. Acest lucru este necesar inclusiv pentru realizarea exercițiului de rectificare bugetară.

Cheltuielile aferente ce vizează modificările la Colegiile din cadrul CSP:

În ceea ce privește cheltuielile necesare pentru indemnizația membrilor noului colegiu creat, dar și a Colegiului de disciplină din cadrul CSP vor fi necesari 2 676, 7 mii lei.

Precizăm că suma reprezintă plafonul indemnizației calculat din numărul maxim de ședințe pentru care se vor achita indemnizații.

Sub formă de cheltuieli va fi necesară alocarea anuală a sumei de 3 043,5 mii lei. Precizăm că suma reprezintă plafonul indemnizației calculat din numărul maxim de ședințe pentru care se vor achita indemnizații.

$16 \text{ membri} * 34 \ 850 \text{ lei} * 1/10 * 4 \text{ ședințe} * 12 \text{ luni} = 2 \ 676,4 \text{ mii lei} - \text{indemnizația}$

$2 \ 676,4 \text{ mii lei} * 29\% = 776,1 \text{ mii lei} - \text{contribuții de asigurări sociale de stat}$

În total: 3 043,5mii lei (2 676,7 mii lei + 776,1 mii lei).

5. Modul de incorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect necesită modificarea de către CSP și Procuratura Generală a regulamentelor sale interne, dar și adoptarea unor regulamente cu referire la organizarea și desfășurarea concursului pentru funcția de inspector, precum și privind activitatea Inspecției procurorilor.

Printre regulamentele ce necesită a fi modificate se numără:

1. Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor;
2. Regulamentul Procuraturii;
3. Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor;
4. Regulamentul cu privire la Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor și procedura de selecție și carieră a procurorilor;
5. Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor și modul de evaluare a performanțelor procurorilor;
6. Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică;

7. Regulamentul privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, proiectul de lege este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare* și pe platforma www.particip.gov.md. De asemenea, conform prevederilor art. 20 al *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative* elaborarea prezentului proiect de lege a fost demarată odată cu publicarea pe pagina web-oficială a Ministerului Justiției la compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Anunțuri privind inițierea elaborării actelor normative* a anunțului de inițiere prin care se solicită implicarea tuturor subiecților interesați prin prezentarea propunerilor de rigoare.

Proiectul de lege a fost înregistrat la Cancelaria de Stat cu nr. 149/MJ/2023, acesta fiind supus procesului de avizare și consultare publică. Toate obiecțiile și propunerile au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerile aferentă proiectului de lege. De asemenea, pe marginea acestuia au fost organizate trei ședințe de consultări publice cu membrii Consiliului Superior al Procurorilor și reprezentanții sistemului procuraturii.

Proiectul de lege a fost consultat în mod repetat cu toți participanții la avizare, iar obiecțiile formulate au fost examinate și acestea pot fi văzute în sinteza obiecțiilor și propunerilor. Nu în ultimul rând toate aspectele au fost consultate în mod repetat în cadrul ședinței avute după procedura de avizare repetată cu reprezentanții PG și CSP.

8. Constatările expertizei anticorupție

Prin Raportul de expertiză anticorupție nr. ELO23/8666 din 14 aprilie 2023 furnizat de Centrul Național Anticorupție pe marginea prezentului proiect de lege, au fost notificate câteva prevederi legale care suscită anumite riscuri de coruptibilitate prin prisma unor lacune sau trimiteri impropii în proiectul de lege. Toate aceste aspecte au fost analizate și inserate în sinteza obiecțiilor care este parte componentă a proiectului. Majoritatea obiecțiilor din Raportul CNA au fost acceptate, iar acele prevederi care în opinia autorului nu necesită modificare au fost argumentate în mod corespunzător.

Ministru

/semnat electronic/

Veronica MIHAILOV-MORARU

Digitally signed by Mihailov-Moraru Veronica
Date: 2023.04.25 14:21:55 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

